

Sağlık Coğrafyası Yönünden Bir Bakış: Kastamonu İlinde Engelli Dağılışı

Terms of geography of health at a glance: distribution of disabled on the Kastamonu province

Keziban Meray Çelebi, ^{1*}, **Ali Özçağlar** ²

¹ Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü, DR Öğrencisi, Ankara

² Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Ankara

Özet

Dünyada, insan hayatını kolaylaştırmaya yönelik hızlı gelişim ve değişimlerin olması, insanların yaşamdan bekledikleri süre kadar yaşam kalitesine de değer vermeye başlamalarını beraberinde getirmiştir. Ülkemizde de, kronik hastalıklarla mücadelenin yanında insanlık için varlığı yadsınamayacak derecede olan engelli kişiler içinde yapılan çalışmalar kendini göstermeye başlamıştır. Bunun için de kronik hastalıklarla mücadele, bireyde oluşabilecek engellerin en aza indirilmesi, sağlıklı iş koşulları, bireyin sosyal yönünün güçlendirilmesi, bilinçlendirilmesi gibi unsurlar ilerlemekte olan dünya ülkelerinin de hedefi olmuştur. Beşeri coğrafyanın dallarından biri olan Sağlık Coğrafyasının en temel araştırma alanlarından biri; coğrafi faktörler ile hastalıklar arasındaki bağı araştırarak, coğrafi çevreden kaynaklanan sağlık sorunlarının dağılımını ortaya koymaktır. Öncesinde yapmış olduğumuz bir ön araştırmada, Türkiye’de var olan engelli sayısına ve engelin türüne göre (görme, işitme, konuşma, fiziksel- ortopedik ve zihinsel engelli) bir analiz yapılmış ve bu çalışma sonucunda engellilerin nüfusla ilişkisine bakılarak dağılımı saptanmıştır. Tüm Türkiye’de hemen hemen homojen bir dağılım gösteren miktarsal engelli yoğunluğunun, Batı Karadeniz Bölgesinde ve de özellikle Kastamonu ilçelerindeki gözle görülür farkı bu alanda daha lokal bir çalışma yapmanın gerekli olduğunu düşündürmüştür. Ancak 2000 yılı nüfus sayımlarından elde edilen engelli verisi ve Kastamonu il sağlık Müdürlüğü’nün 2011 yılında araştırmanın evreni Kastamonu genelinde yaşayan tüm engelliler, örneklem olarak ise il merkezi ve tüm ilçelerden 1941 kişi ile yapılmış bir anket çalışması dışında etkin bir çalışma olmadığı görülmüştür. Bu çalışmalar değerlendirilmiş ayrıca Kastamonu Dr. Münif İslamoğlu Devlet Hastanesinden 2014 yılı içinde engeli nedeniyle heyet raporu alanların incelenerek haritalandırılması ve sağlık coğrafyası yönünden analiz edilmesi amaçlanmıştır. Ülkemizde engellilik ile ilgili bilimsel çalışmaların azlığı - ki bunun en büyük nedeni engelin nedeni, sayısı, nasıl oluştuğuna dair yeterli istatistik veri olmayışı- dikkatleri çekmektedir. Eğer hedeflerimiz arasında insanların insanca yaşamasını sağlamak varsa, engelin görülme sıklığını ve buna neden olan faktörleri ortaya çıkarmamız gerekmektedir. Bu sebeple Kastamonu Dr. Münif İslamoğlu Devlet Hastanesinden alınan engelli heyet raporlarından yola çıkılarak coğrafi unsurların etkisinin olup olmadığı araştırılacak ve bu konuda neler yapılabileceği konusunda fikir sunulacaktır.

Anahtar sözcükler: Sağlık Coğrafyası, Engelli Dağılışı, Kastamonu 2014 Engelli Heyet Raporu, Engelli Nedeni, Coğrafi Unsur ve Hastalık.

* İletişim yazarı: K. Meray Çelebi, e-posta: kezbanmeray@hotmail.com

Abstract

In the world, is to facilitate the rapid development and change people's lives, the quality of life they expect from time to people's lives has brought about the start to value. In our country, studies in which people with disabilities can not be denied in the very existence of humankind alongside the fight against chronic disease began to show itself. The fight against chronic disease, minimizing the obstacles that may occur in individuals, healthy working conditions, strengthening the social dimension of the individual elements, such as awareness has been the target countries of the world in progress. Human geography is one of the branches of one of the main research areas of health geography; Investigating the link between disease and geographical factors, it is to reveal the geographical distribution of the health problems caused by the environment. In a preliminary study we have done before, depending on the type existing in the number of obstacles and people with disabilities in Turkey (vision, hearing, speech, physical-orthopedic and mentally handicapped) made an analysis and results of this study were identified for distribution by looking at the relationship with the population of persons with disabilities. All quantitative showing almost homogeneous distribution of density disabilities in Turkey, the Western Black Sea region and especially visible in the district of Kastamonu difference suggests that it is necessary to do more work in this local area. However, not all people with disabilities living in the entire universe Kastamonu Research 2000 for the disabled data and Kastamonu obtained from Census 2011, the Provincial Health Directorate, the sample is a survey conducted by the city center and from all the districts in 1941 people work has not proved an effective working outside. These studies also evaluated Kastamonu Dr. Münif İslamoğlu State Hospital from 2014 due to obstacles in examining the report of the delegation was aimed to analyze the field of health in terms of mapping and geography. In our country, the lack of scientific studies on disability - that it's the biggest reason why the barrier, the number of draws attention to the total lack sufficient statistical data on how it occurred. If the people of our goals to provide a decent life, disability incidence and we need to uncover the factors that cause it. For this reason, Dr. Kastamonu State disability starting from Münif İslamoğlu committee report from the hospital to investigate whether the effects of geographical factors and what can be done about this idea will be presented.

Keywords: Health Geography, Disabled Distribution, Kastamonu in 2014 Trustees Report Disabled, Disabled Why, Geographical Factors and Disease.